

Je ťažké zhovárať sa so stromami.
Nepotrpíme si na klábosenie.

Tým nechcem povedať, že nedokážeme
úžasné veci, veci, ktoré vy pravdepodobne
nikdy nezvládnete.

Kolíšeme čerstvo operené sovičatá.
Udržiavame nestabilné domčeky v korunách.
V našich listoch prebieha fotosyntéza.

No rozprávať sa s ľuďmi? To nerobievame.

Len skúste požiadať strom, aby vám povedal dobrý vtip.

My stromy sa rozprávame s tými, o ktorých vieme, že im môžeme veriť. Rozprávame sa s nebojácnyimi veveričkami. Rozprávame sa s usilovnými červíkmi, rozprávame sa s blýskavými motýľmi a hanblivými morami.

Vtáky? Tie sú rozkošné. Žaby? Sú ufrflané, ale dobrosrdečné. Hady? Sú príšerné klebetnice.

Stromy? Ešte som nestretol strom, ktorý by som nemal rád.

Teda... dobre, jeden taký poznám. Ten platan na rohu. Ten, čo neustále tára.

No či sa niekedy zhováráme s ľuďmi? Či sa s nimi skutočne *rozprávame*, či máme túto najľudskejšiu z ľudských vlastností?

Dobrá otázka.

Koniec koncov stromy majú pomerne komplikovaný vzťah s ľuďmi. V jednej chvíli

nás objímate. V nasledujúcej z nás vyrábate stoly a paličky, ktorými vám lekár pridržá jazyk, keď vám pozerá do hrdla.

Možno uvažujete nad tým, prečo ste sa na prírodopise na hodinách nazvaných *Matka príroda je naša priateľka* neučili o tom, že stromy vedia rozprávať.

Nehnevajte sa na svojich učiteľov. Pravdepodobne vôbec nevedia, že stromy vedia rozprávať. Väčšina ľudí to nevie.

No ak sa ocitnete v blízkosti zvlášť priateľsky vyzerajúceho stromu a vo zvlášť šťastný deň, nezaškodí, ak sa započúvate.

Stromy nevedia rozprávať vtipy.

No rozhodne vieme rozprávať príbehy.

A ak začujete len šepot listov, netrápajte sa. Stromy sú v hĺbke srdca väčšinou introverti.

2

Ľen tak mimochodom, volám sa Červený.

Možno sme sa stretli. Som dub, ktorý rastie pri základnej škole. Som veľký, ale nie príliš. V lete vrhám príjemný tieň a na jeseň som krásne sfarbený. Poznáte ma?

Som hrdý na to, že som dub červený, známy aj pod honosným latinským názvom *Quercus rubra*. Dub červený je jeden z najčastejšie sa vyskytujúcich stromov

v Severnej Amerike. Len v mojej štvrti
sú nás stovky a koreňmi prepletáme zem,
akoby sme o dušu štrikovali.

Mám zvrásnenú, červeno-
sivú kôru, kožovité listy so
špicatými lalôčikmi, mám
tvrdohlavé korene, ktoré
skúmajú zem, a, toto
neberte ako samochválu,
na jeseň mám najkrajšiu
farbu na ulici. „Červený“
nie je dosť výstižné. V ok-
tóbri vyzerám, akoby som
horel. Je zázrak, že sa ma ha-
siči nesnažia každú jeseň uhasiť.

Možno vás prekvapí, že všetky duby čer-
vené sa volajú Červený.

Rovnako sa všetky javory cukrové volajú
Cukor. Všetky borievky sa volajú Borievka.
A všetky vistérie sa volajú Vistéria.

Tak to funguje vo svete stromov.

Nepotrebuje mená, aby sme sa rozpoznali.

Predstavte si triedu, v ktorej by sa každé dieťa volalo Melvin. Predstavte si úbohú učiteľku, ktorá by sa každé ráno usilovala zapísať dochádzku.

Je dobré, že stromy nechodia do školy.

Samozrejme, jestvujú aj výnimky. Kdesi v Los Angeles je palma, ktorá trvá na tom, že sa volá Karma, ale veď viete, akí čudní sú niektorí Kalifornčania.

